

A divatról és egyebekről

Írta dr. Kovács József.

Gyerekkoromban egy vidéki gyógyszerész rokonunk néhány napra ellátogatott hozzánk. Mikor a táskájából a motyóját kirakosgatta, csupa kíváncsiságból ott sejtelkedtem körülötte s meglátva egy kis üveg folyadékot, megkérdeztem, hogy mi az? Azt mondta: *bajusznövesztő*. Amint a rokon hazuról eltávozott, első dolgom volt kipróbálni a bajusznövesztőt, bekentem vele felsőajkammak bajuszra illetékes részét s türelmetlenül vártam a hatást. Eredmény hetek múlva sem mutatkozott, pedig őszintén megvallom, nagyon szerettem volna egy takaros kis bajusszal kortársaimnak imponálni. Később jöttem rá, hogy az a szer, mellyel engem felültettek, fogfájás ellen való orvosság volt.

Még ma is kegyelettel őrzöm orvosprofesszoraim arcképcsarnokát, egy híján mind a huszonkettőnek tekintélyes szakálla volt, a szegedi orvoskari tanárok között nincs egy sem, akinek szakálla volna. Darányi volt a kivétel, mikor ide jött, de alkalmazkodva az itteni szokáshoz, ő is levétette. A sebészeknél még van értelme ennek a divatnak, félnek, hogy a szakállszálak közt bujkáló bacilusok közül 1—2 bejut a sebbe s azt megfertőzi. Ez ellen ugyan ma már maszkkal szoktak védekezni s a modern sebészet megalapítójának, Billrothnak remek szép szakálla volt, nagyobb, mint Apponyié, de nem hiszem, hogy kárt okozott volna azzal a betegnek.

Nó, ha ez most a divat, ehhez alkalmazkodni kell, úgy, mint a nőknek a rövid szoknyához. Tény, hogy a bajusztalan állapotnak is vannak előnyei: kevesebb fáradsággal el lehet tüntetni a száj széléről a bárány-, vagy csirkepaprikás nyomait. A mindennapi borotválkozás azonban sok időt vesz el a dolgozó embertől, különösen, ha nem maga végzi s a borbélyműhelyben néha félórát is várnia kell, míg rákerül a sor.

Tanya! ember, aki hetenként csak egyszer borotválkozik, rendszerint vasárnap, mielőtt a templomba megy, kevesebb tekintéssel esik át ezen a műveleten. Dékány János, az én egykori kapásom a kőlepcsőn kifente a borotváját s tükör igénybevétele nélkül szörvényleteltette magát.

Ezt a műsort a szárvasi borbély szótárából vettem át, aki híres nyelvész volt annak idején s a hetvenes években hetenként közölték az élelapok az általa gyártott műszavak egész tömegét. A borotvát elnevezte *szörvényletlenítő percentyűnek*, a magyarnadrágot *kétlágú testfesznek*, a töltőkáposztát *husvagdalódnios levelet türemléknek*.

A hosszú szakáll gondozása is ad azonban dolgot a gazdájának. Fésülni, kefélni, időnként stutzolni kell. Hallottam egy ilyen díszszakál tulajdonosáról, hogy nagyon meg volt elégedve magával mindaddig, míg valaki meg nem kérdezte tőle: ha lefekszik, a paplan fölé, vagy a paplan alá szokta-e elhelyezni a szakállát? Soha nem törődött azelőtt ezzel, de ettől fogva nyugtalanította, álmátlanul töltötte az éjszakáit, próbálta így is meg úgy is, nem tudott megállapodásra jutni, végül — levágatta a szakállát.

Gábort, a kisebbik unokámat rajtamkívül eddig olyan kevés szakállas emberrel hozta össze a sors, hogy ha az uccán meglát egy szakállas embert, rákiabált: tattata! Fiatal koromban én is hódoltam az akkor kezdődő divatnak: borotválkoztam, még pedig sajátkezűleg. A boszniai háboruban részt kellett vennem, bár elkerülhettük volna az okkupációt, a későbbi világégés is abból keletkezett. A hadjárat alatt sem idő, sem alkalom nem igen volt a borotválkozásra; megeresztettem a szakállamat. Mikor hazajöttem, érettebb ésszel arról győződtem meg, hogy szakáll nélkül sem voltam én mutatósabb, mint azzal, azóta nem borotválkozik.

Háromhetenként Pista, a városi gőzfürdő jeles alkalmazottja szokott megszabadítani szakállfelelegtől s olyankor mindig azzal hizeleg, hogy 10 évvel megfiatalított. Csak folytonos fiatalítás közben úgy ne járjak, mint az a bizonyos német, aki a kedves neje biztatására meg akart fiatalodni és elment Voronoffhoz, Voronoff meg elcsúszta a dolgot, nagyobb adagot fecskendezett be a fiatalító szorból s úgy meg találta fiatalítani, hogy 10—12 éves gyerekek néztek ki s a kárvallott asszony azóta folyton szemrehányást tesz magának: öregedő férjét nem kellett volna nőgatni a fiatalodásra, most még annyi hasznát sem tudja venni, mint azelőtt.

Csak 15 napig tart!

INGYEN kap minden kézpénzező pengős vásárlás után egy darab *feszi gobelint* párnalapot, vagy lájképet, miután az ipari vásáron nem veheték részt.

Fischer Izsó „Kézimunkaház” Szeged, Kölcsey uccá 10. Telefon 23—50.

Kézimunka anyagokban állandóan nagy választék és a legolcsóbb bevásárlási forrás. Előrajzolt, előguzott és kész kézimunkák, függönyök a vásár tartama alatt mélyen leszállított árban kaphatók.

AZ ÉLET MOZIJÁBÓL

(Rendőr-próba)

Apró vidéki városokban két intézményt szeretnek a régi időkben szidni, de erre a kettőre voltak a legbüszkébbek is. Az egyik a rendőrség volt, a másik a tűzoltóság. Ha sokat loptak a városkában, azt mondták rá, hogy Budapesten még többet lopnak, pedig ott minden uccasárokra esik egy rendőr. (Már legalább ahogy azt elképzeltek.)

Az ellenségeskedés ott kezdődött, mikor a rendőrkapitány, (minősítése legfőbb középiskolai végzettség volt), kurizálni kezdett az ujonnan érkezett kasziroskisasszonynak, aminthogy ez joggal hívhatta ki a kritikáját minden aranyifjunak, nem beszélve a rendezett tanácsú városok rendezetlen házaseletéről élő férjeiről. A kaszirosk is fiatalok voltak, többnyire bodros frizurájuk, mindig mosolyogtak. Az ő meghatározásuk költői tollból származik, mert Szávay Gyula mondta róluk:

— A kaszirosk olyan hölgy, hogy előtte egy sereg likőrös üveg, mögötte a mult.

Csak jóval később parancsolta meg szigorú rendelet, hogy erre a posztára negyven éven alul senkit sem szabad alkalmazni s attól az időtől kezdődik a boldog vidék árnykora. Sok busulással, elkésredéssel, de kevesebb afférral.

Hol volt még akkor az államrendőrségnek csak a gondolata is! Természetes hát, hogy a rendőrségi szolgálat égő vágya lett mindama közigazgatási oszlopoknak, akik nagynehezen levizsgáztak bizonyos fokig.

Igy kellett egy rendőrtiszt állást betölteni olyan helyen, ahol se a tanács, se a világitás, de még a csatornázás se volt rendezve. Pályáztak is rá vagy huszan és azt a kevés követ is megmozgatták, ami az uccákat éktelenítette, ellenben hatékonyan bevált rabvadászoknál. A sok jelölt közül az egyiknek lett volna is atyafisága, a ködmönös városatyja mégis azt vágta a szemébe.

— Hogy jut ilyen a maga eszébe? Hiszen tolvajokkal, betörőkkel muszáj bajlódni, azok erős emberek szoktak lenni, az ur pedig csak ilyen hitvány gyenge.

Csakugyan, alacsony növésű volt az ifju, egy kicsit vékony és tekintetre gyámoltalan.

— Hát hiszen, szerénykedett, azért akárkitől én se ijedek meg.

— Nem-e? (Kidüllesztette hatalmas mellét, ugy egyenesedett fel öles magasságban.) Mondjuk, hogy velem van baja, álló helyemből se tud kimozdítani.

— Talán, — motyogta a fiatal ember. A város rész-átja szánakozóan nézett le rá.

— Hát próbálja meg.

— Szabad?

— Ha mondom! Gyűjön nekem.

A rendőrtisztjelölt erre neki ugrott, geréken kapta és úgy vágta a földhöz, hogy a képviselő ur azt se tudta, mi történik vele.

— Nem gill! — mondta feltápáskodva. Nem voltam rá felkészülve, most gyűjön.

De biz a sarokba került másodsor is. Akkor aztán megtört a verejtékes homlokát s azt mondta:

— Jól van már no, inkább elhiszem. Ha pedig becsületszentségére esküszik az ur, hogy arról, ami kettőnk közt történt, egy árva szót se szól senkinek, kezét adok rá, hogy megválasztjuk. Van odabenn egy kis szavam.

Meg is választották. Csak azt nem értette senki, hogy miért korteskedett mellette olyan elkésredett buzgalommal a befolyásos arany-paraszt.

— A toloncügy titkaiból

A toloncügy szervező összefüggésben állt mindig az illetőség kérdésével, ezért támadtak ebből tengeri kigyók a közigazgatásban. A legtöbb csavargó nem tudja az illetőségi helyét, ámbár van róla tapasztalat, hogy sok intelligens ember se

volt vele tisztában. Az utóbbiaknál még csak meg lehetett valahogy állapítani, hogy hol fizettek négy évig adót, (vagy ha ők nem, hát az apjuk), — azonban az országutak kalandorai ép úgy adósok maradtak ezzel, mint ahogy adós maradt ő irántuk való folyamatában sok mindennel az élet.

A véletlen csinált azért az ő dolgukban is sok tréfát. Vagy husz-huszonöt év előtt, csavargáson fogtak Szegeden egy lohnói székelyt. Huszonnégy órára lecsökkentették, kiállították a kényszerutlevélét, egy rendőr a biztonság kedvéért kikísérte az állomásra.

Öt hónap múlva aztán idegen rendőr hozta vissza.

— Itt van, tessék továbbítani.

Az utlevele akkor már tele volt mindenféle bélyegzővel, személyének számtalan formájú nyugtázásával. Az esete pedig az, hogy elutazásakor Budapestnek irányították s atyámfia megérkezett Budapestre. Itt csavargott, elcsípték, átvizsgálták az iratait és egy bölcs kisütötte:

— Ez az ember Londonba van internálva!

A rendőrség emberei nem tartoznak föltétlenül és mindig a szépirástanárok közé, aki leírta az erdélyi Lohno-t, olyan sietős-olvashatatlanul írta, hogy a következő stáción már Londonnak olvasták. Ettől kezdve aztán senki se változtathatott a londoni utirányon.

Bécsben a vonat letette, küldöttség nem fogadta, — csavargás, elfogatás, tovább-irányítás Berlinbe. Hasztalan kérdezték ott, hogy hová való, a Lohno-ra azt mondták:

— Milyen szépen dunnyognak ezek a magyarok. Az irásában Londonról van szó.

Még látta Hamburgot, aztán hajókázott egy keveset, egyszerre Londonban ébredt fel. A kurtabotos ember karonfogta, vitte, bezárta. Idővel arra is sor került, hogy meghallgatták és itt történt valami, ami érthetetlennek tetszik ma is magyar levegőhöz szokott tudóknak. A londoni rendőrség ugyanis, kutatva, hogy minek köszönheti a ritka szerencsét, amelyik ilyen kedves vendéghez juttatta, — rájött a tévedésre és járta a kényszerutlevélre:

— Lohno magyarországi falu. A tisztelt uraf oda kellett volna kísérni, nem hozzánk.

Miután így bejáratták vele Féléurópát, elindították visszafelé s öthónapi szórakozás után csakugyan megérkezett. Az erdélyi útja aztán már sokkal rövidebb volt.

Boh.

Özv. Herz Lipótné szül. Lusztig Hermína,

ugy maga, mint gyermekei, László, Miklós, Andor és Pál és rokonsága nevében fájdalommal és a súlyos betegség teljes erővelében, de a Mindenható akaratában megnyugodva tudatja, hogy az imádott férj, a forrón szeretett édesapja és szerető rokon

Herz Lipót

e hó 15-én este fél 11 órakor. munkás életének 59-ik, legboldogabb házasságának 32-ik évében rövid szenvedés után visszaadta nemes lelkét teremőjének.

Drága halottunk kihűlt tetemét e hó 17-én, vasárnap délután fél 3 órakor helyezzük örök nyugalomra a zsidó temető cintermébe.

Külön villamos a Dugonics-térre 2 órakor indul.

320

Dr. Gréi-féle boraxos kölnivíz

ugy illatánál, mint boraxtartalmánál fogva kitűnő hatásu. Csak zárt üvegekben kapható a 802

Szent Rókus gyógyszerárban.

Kis üveg ára 1-20, nagy üveg ára 2-40.

Tengeri fürdő Grado

bővebb felvilágosítással készséggel szolgál d. u. 3—5 közli Oroszlán ucca 3. szűde Szeged. Levélcím: Villa Iris penzió GRADO ITALIA.

Trieszt közelében VILLA IRIS penzió. Tulajdonos özv. Gschalder Lászlóné, Kertay Károly személyes vezetése alatt, Magyar konyha, bőséges étkezés, magyar kiszolgálás, magyar levelezés. Az árak napi háromszori étkezés és szoba 8—10 pengő. a szoba fekvése szerinti Prospektus és